

Bank Polski

Światowy i krajowy rynek zbóż w sezonie 2019/20

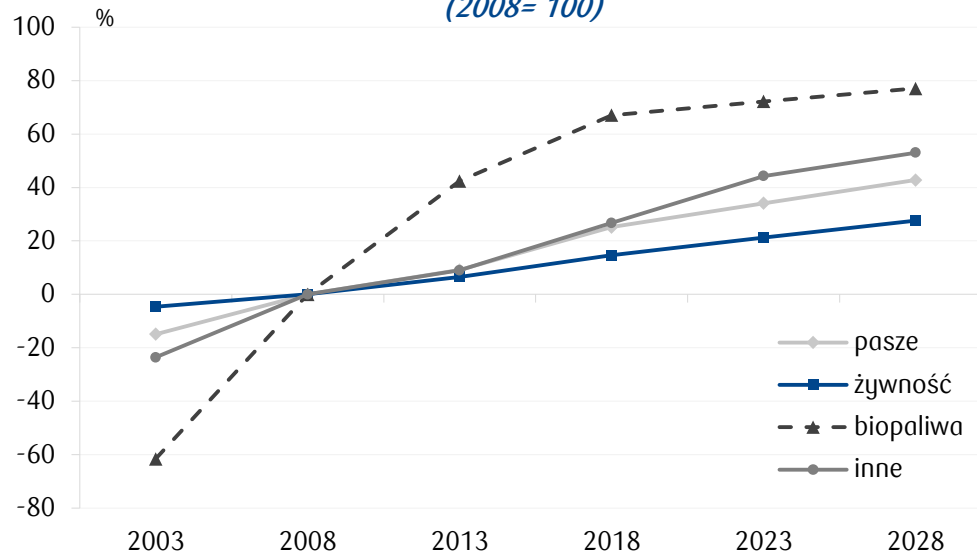
Departament Analiz Ekonomicznych
Zespół Analiz Sektorowych
mariusz.dziwulski@pkobp.pl
Tel. 22 521 81 88

Sierpień 2019

Rośnie globalne zapotrzebowanie na zboża, głównie paszowe

Zmiany w światowej konsumpcji zbóż – prognoza

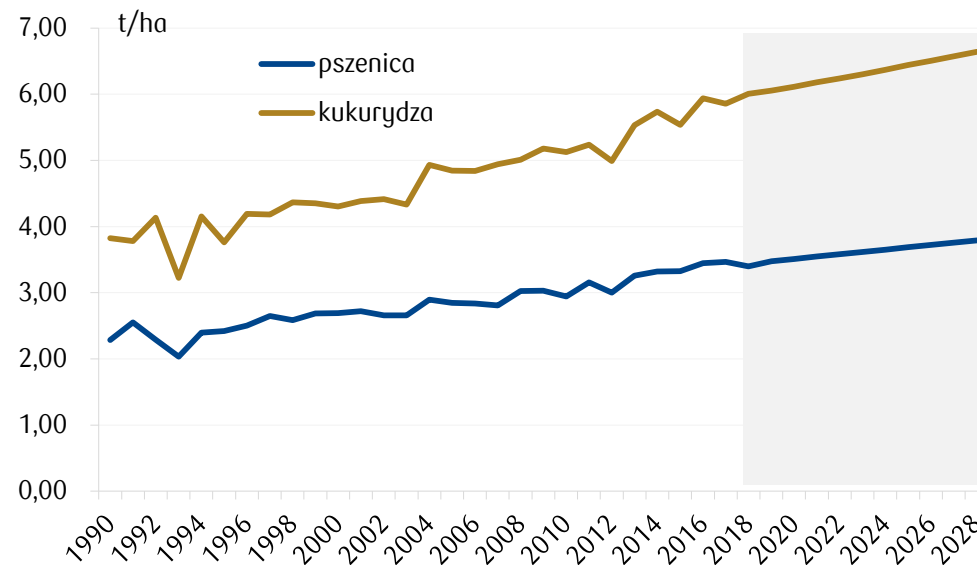
(2008= 100)

Czynniki wzrostu globalnego popytu na zboża:

- Szybki wzrost liczby mieszkańców, w szczególności w krajach Azji i Afryki,
- Rosnący popyt na mięso wraz z rozwojem niektórych regionów świata – rosnący popyt na zboża paszowe,

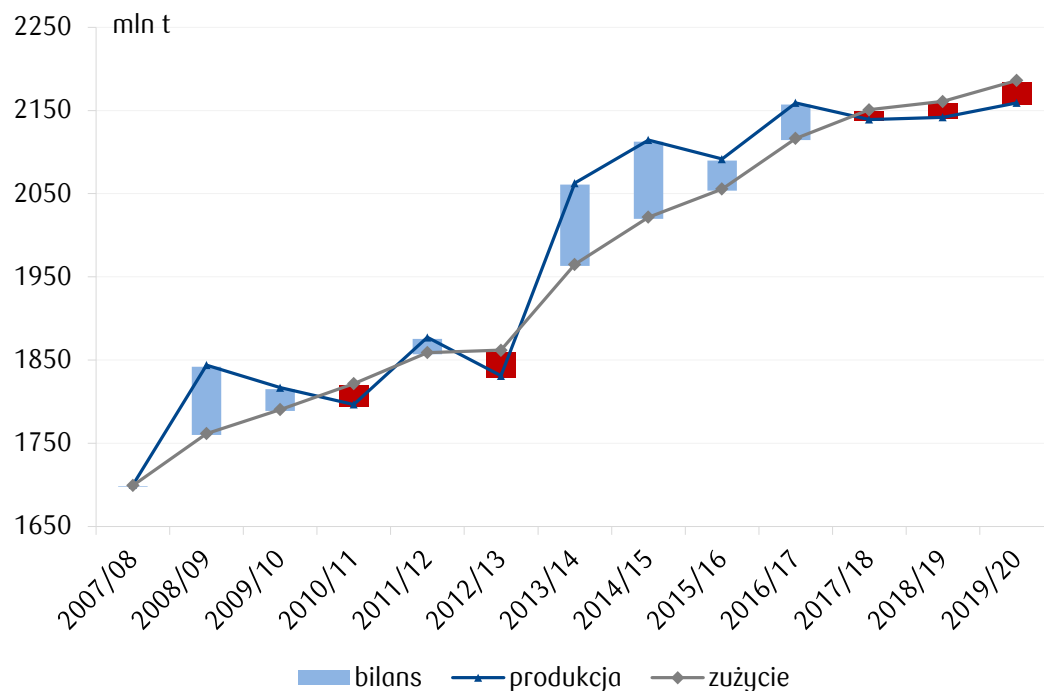
Plony wybranych zbóż na świecie

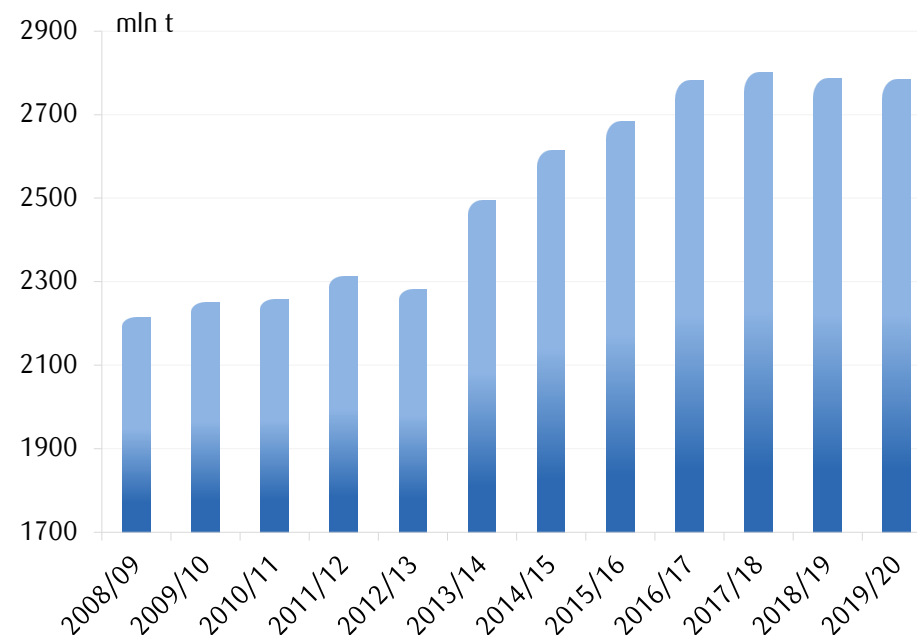
Wzrost globalnego zapotrzebowania na zboża zaspokajany jest głównie wzrostem wydajności produkcji.

Wzrost światowych zbiorów pszenicy i spadek kukurydzy

Prognozy zbiorów zbóż na świecie

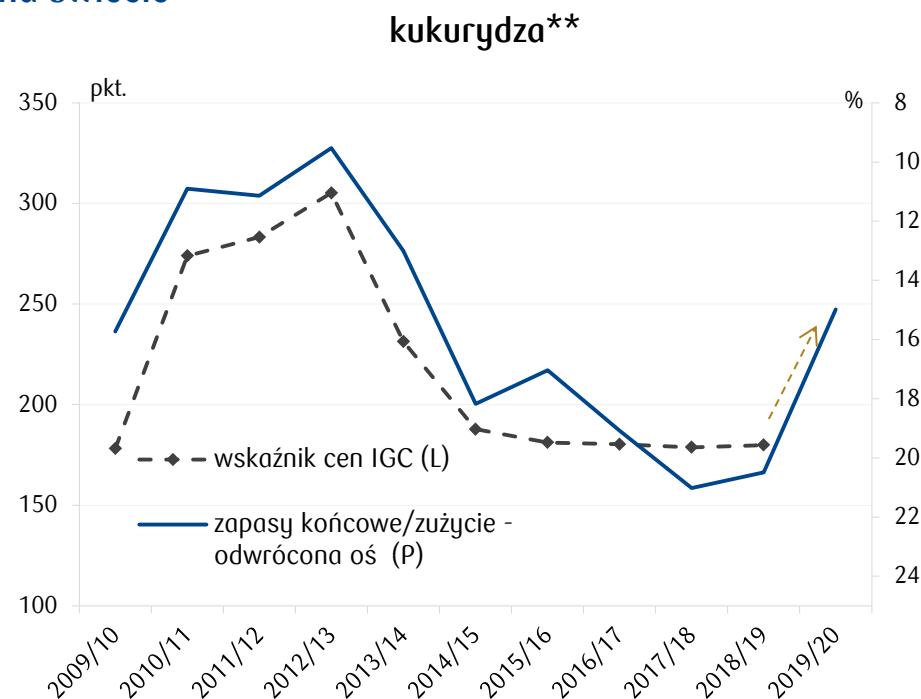
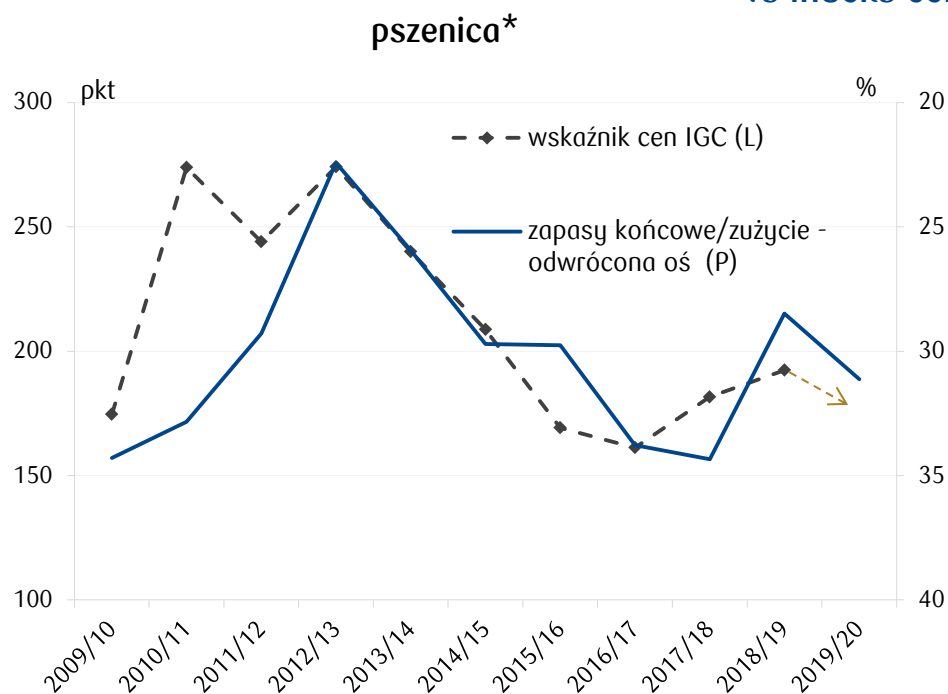

Światowa podaż zbóż (produkcja + zapasy początkowe)

- Prognozy wzrostu zbiorów zbóż na świecie – według International Grains Council (IGC) *w sez. 2019/20 zbiory będą wyższe o 0,8% r/r:
  - produkcja pszenicy wzrośnie o 4,2% r/r,
  - produkcja kukurydzy zmniejszy się o 2,6% r/r.
- Światowa podaż zbóż w sez. 2019/20 ukształtuje się na poziomie zbliżonym do sez. 2018/19 (- 0,06%) wynosząc 2,78 mld t. Trzeci rok z kolei produkcja zbóż będzie niższa od zużycia, głównie za sprawą kukurydzy.
- Zapasy końcowe pszenicy w sez. 2019/20 zwiększą się 2,2% r/r, w przypadku kukurydzy obniżą się o 12% r/r.

Wskaźnik zapasy końcowe / zużycie u głównych eksporterów vs indeks cen zbóż na świecie

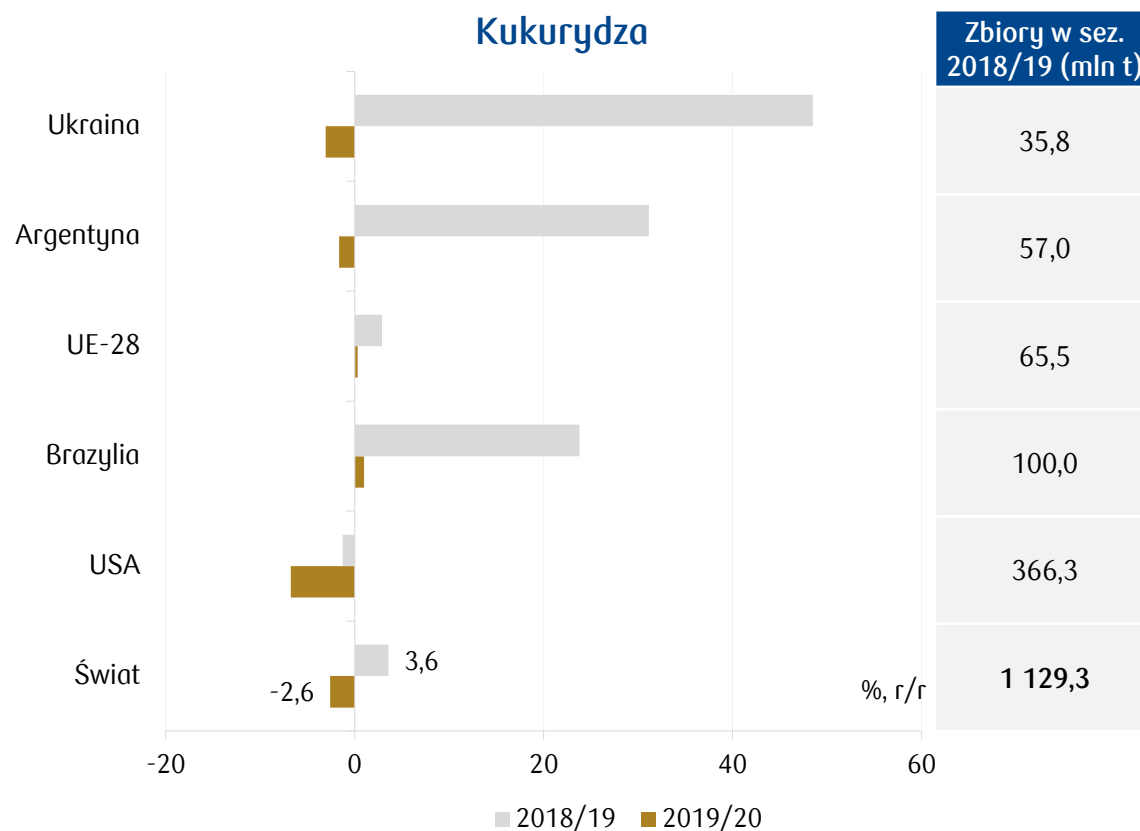
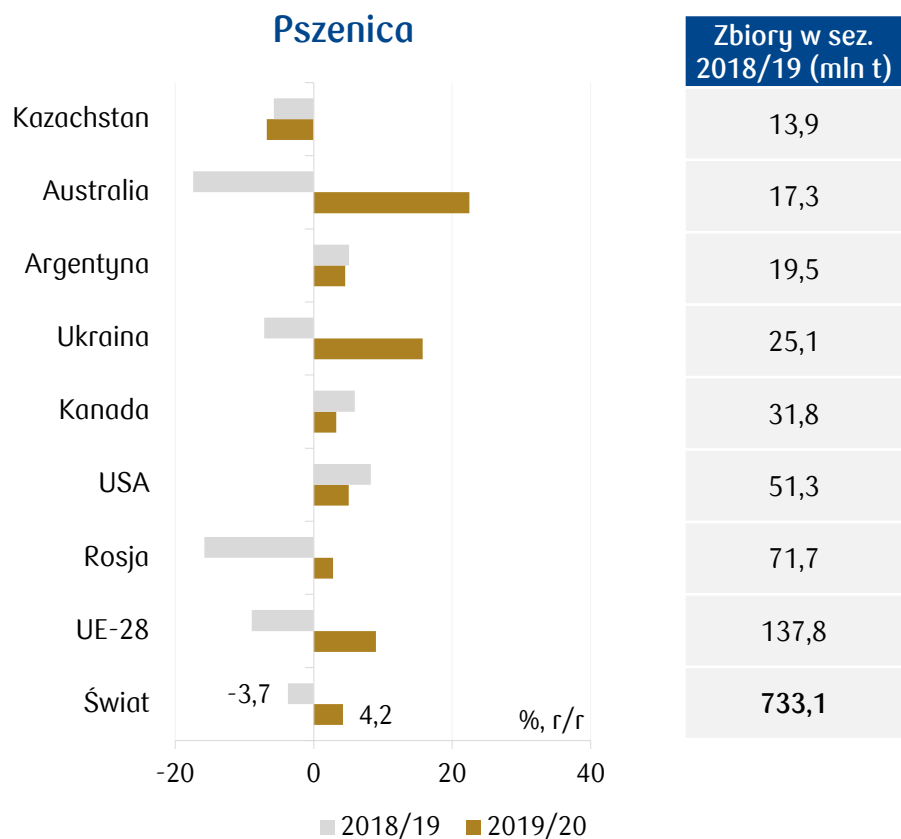

- Relacja zapasów końcowych pszenicy do zużycia u głównych światowych eksporterów* w sez. 2019/20 zmniejszy się, co prawdopodobnie spowoduje spadki cen pszenicy na świecie.
- Mniej komfortowy bilans w przypadku kukurydzy. Niemniej, uzależniony on będzie od ostatecznych zbiorów w USA. Przy realizacji prognoz dot. spadków zbiorów z końca sierpnia 2019, ceny kukurydzy na świecie mogą istotnie wzrosnąć w relacji rocznej.

* Argentyna, Australia, Kanada, Kazachstan, Rosja, UE, USA, Ukraina

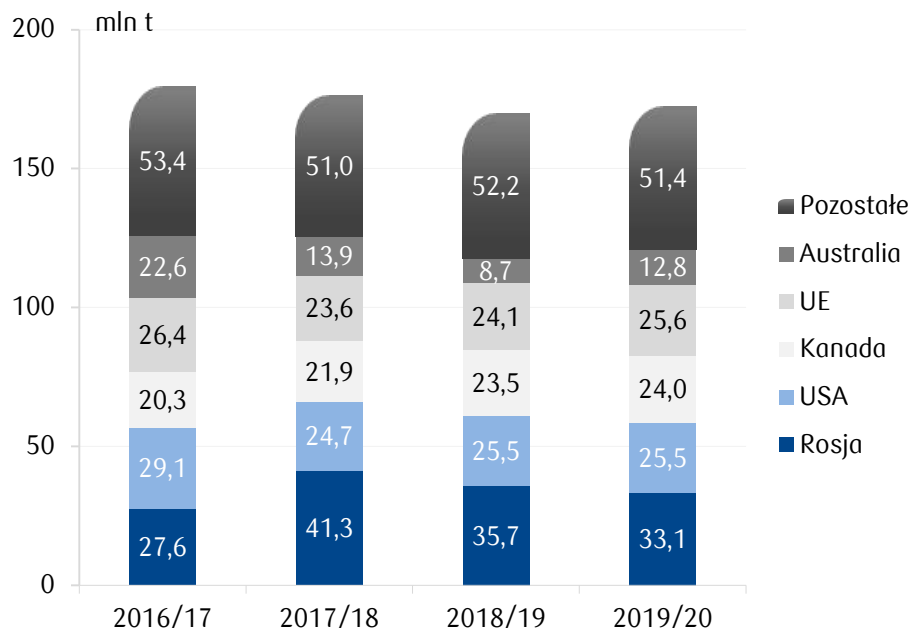
** Argentyna, Brazylia, Ukraina, USA

Prognozy zmian produkcji zbóż u głównych eksporterów na świecie w sez. 2019/20

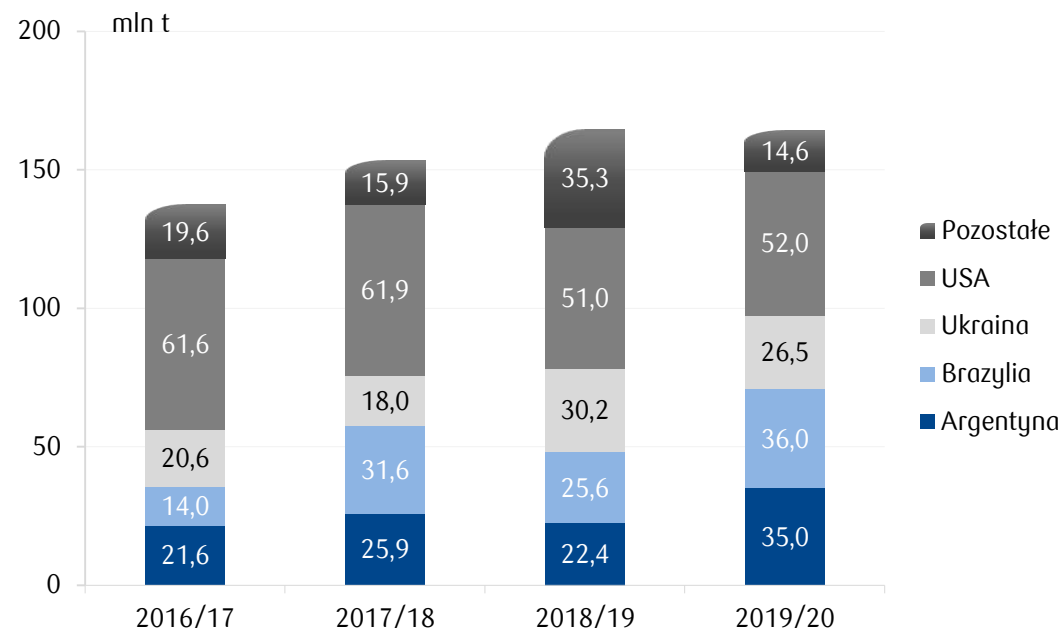

- Korzystne prognozy dla produkcji zbóż w UE-28 w 2019 mimo odnotowanej suszy w niektórych krajach. Zbiory u największego producenta w UE – Francji – ukształtują się na rekordowym poziomie 39,7 mln t. Produkcja pszenicy w Rosji (największy eksporter pszenicy na świecie) wzrosnąć może o 2,8% r/r. Znacznego odbicia oczekuje się w Australii, niemniej z uwagi na suszę istnieje ryzyko, że prognozy dotyczące tego kraju mogą się zmienić w kolejnych miesiącach.
- Prognozowany spadek światowej produkcji kukurydzy sez. 2019/20 (-2,6% r/r) z uwagi na niższe zbiory w USA (-7% r/r). Możliwe są nieznaczne obniżki produkcji na półkuli południowej, niemniej w 2h19 rynek pozostanie pod wpływem wysokich zbiorów Brazylii i Argentynie w sez. 2018/19 (zbiory kukurydzy w Ameryce Płd. odbywają się w pierwszej połowie roku). Mimo spadku (-3,1%) na wysokim poziomie utrzymają się zbiory kukurydzy na Ukrainie.

Światowy eksport pszenicy - główni eksporterzy

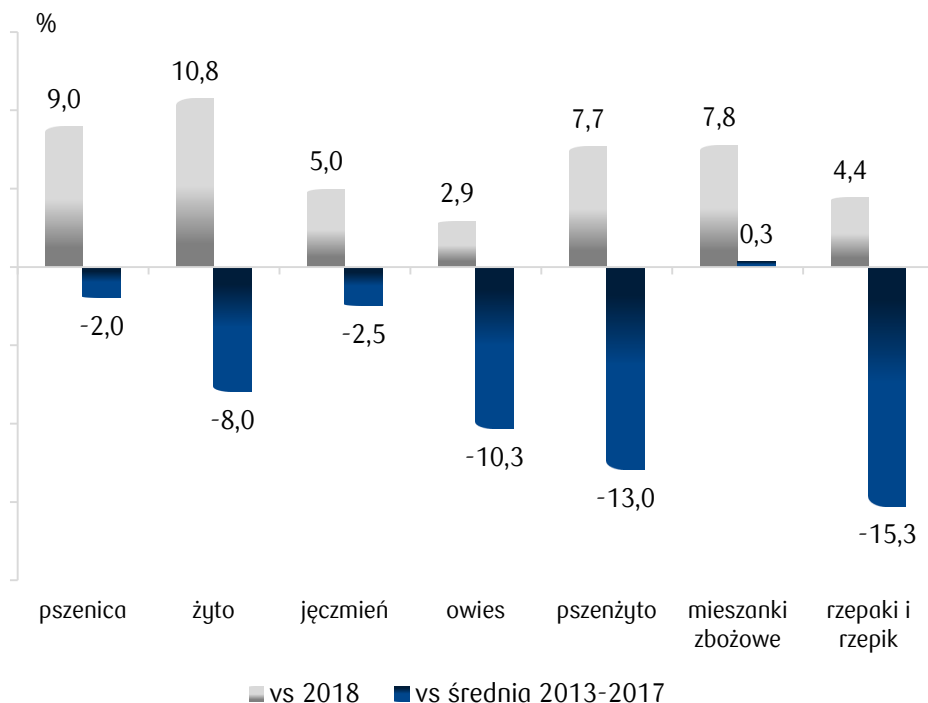
Światowy eksport kukurydzy - główni eksporterzy

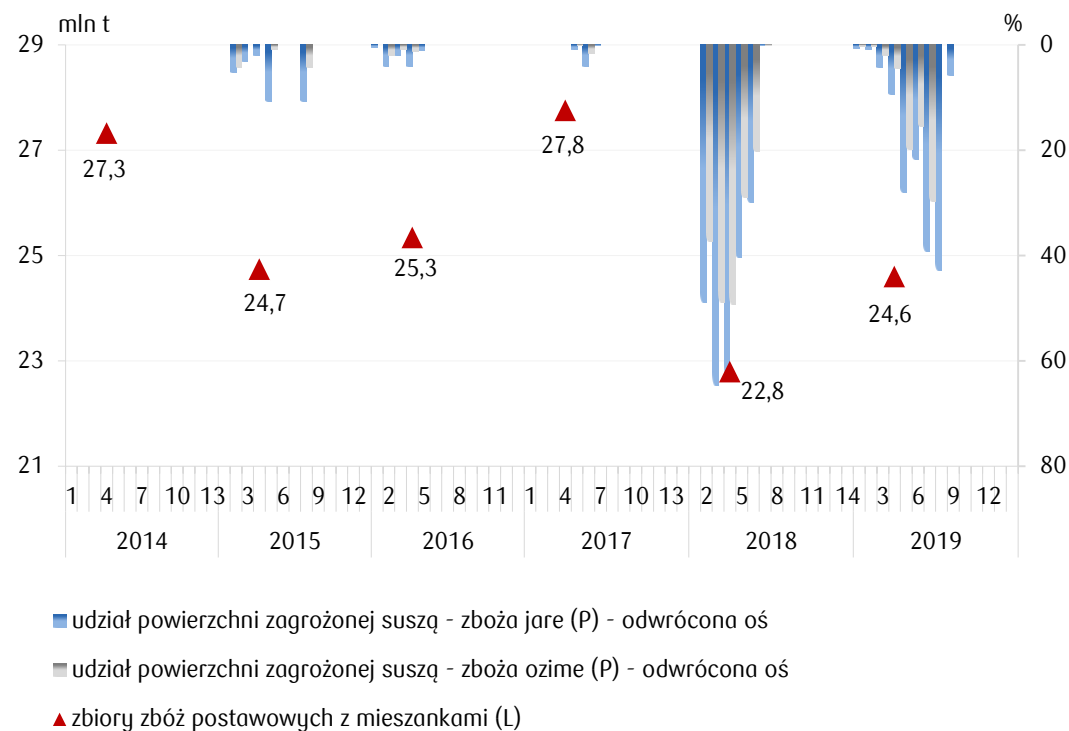
- Światowy eksport pszenicy w sez. 2019/20 prawdopodobnie wzrośnie (por. wykres). Mimo spadku (niskie zapasy), Rosja prawdopodobnie utrzyma dominację w światowym eksporcie pszenicy. Unijny eksport może zwiększyć się do poziomu najwyższego od sez. 2016/17, do czego przyczyni się zdecydowanie wyższa produkcja pszenicy we Francji.
- Możliwe wyhamowanie światowego handlu kukurydzą w sez. 2019/20 (-0,3% r/r vs +7,4% r/r w sez. 2018/19). Istotnie, szczególnie w 2h19 wzrosnąć może eksport kukurydzy z Argentyny i Brazylii, będący skutkiem wysokiej produkcji w sez. 2018/19. Mimo spadku, utrzymają się wysokie dostawy kukurydzy ukraińskiej, w dużej mierze na rynek UE.

Susza ograniczyła podaż zbóż w Polsce w latach 2018-2019

Zmiany produkcji wybranych zbóż w Polsce w 2019

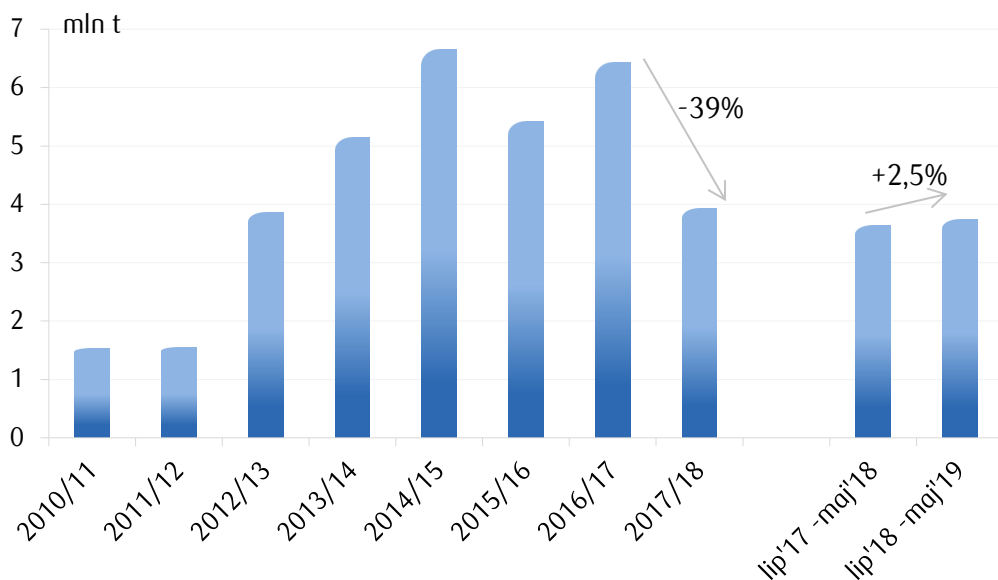

Produkcja zbóż podstawowych w Polsce i zasięg suszy rolniczej wg okresów raportowania IUNG

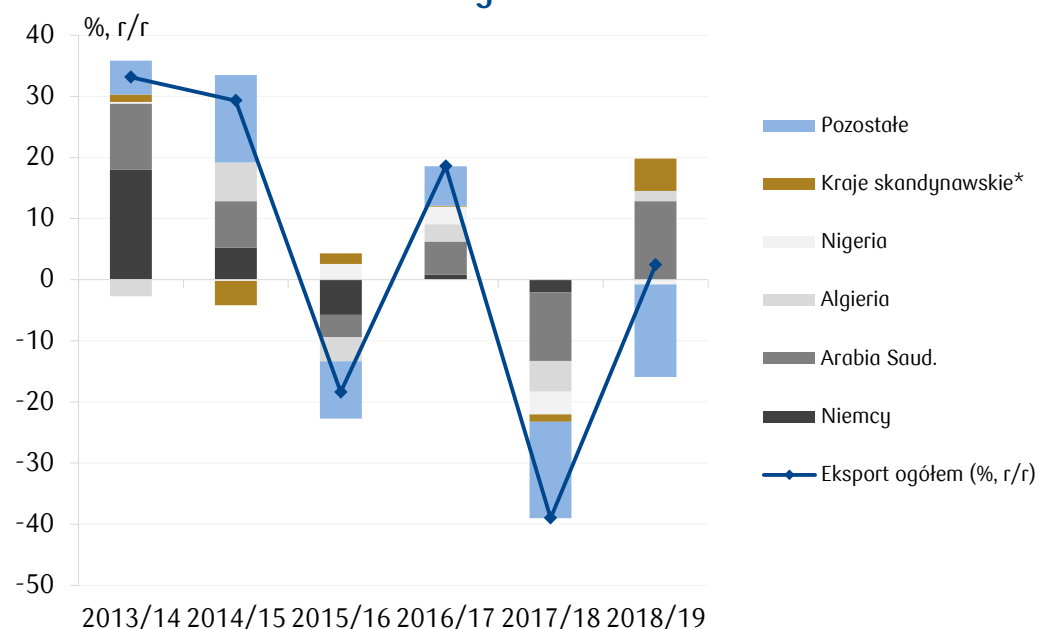

- Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami w Polsce w 2019 zwiększą się o ok. 8% r/r (24,6 mln t) wobec bardzo niskich w 2018 (wstępny szacunek zbiorów z lipca'19). Znaczące oddziaływanie suszy rolniczej (2 rok z kolei), spowodowało, że zbiory ukształtują się na poziomie niższym o 5% w relacji do średniej w latach 2013-2017.
- Według GUS, zbiory rzepaku i rzepiku wzrosnąć mogą w 2019 o ok. 4% r/r po spadku o 18% r/r w 2018. W wyniku spadku powierzchni zasiewów oraz spadku plonowania, unijna produkcja rzepaku obniży się jednak o 15% r/r, co może oddziaływać na wzrosty jego cen. Czynnikiem hamującym ewentualne podwyżki będzie prawdopodobnie wysokie import rzepaku z Ukrainy, z uwagi na rekordowo wysoką produkcję.

Wolumen eksportu zbóż i produktów zbożowych z Polski

Struktura zmian eksportu zbóż i produktów zbożowych z Polski wg kierunków

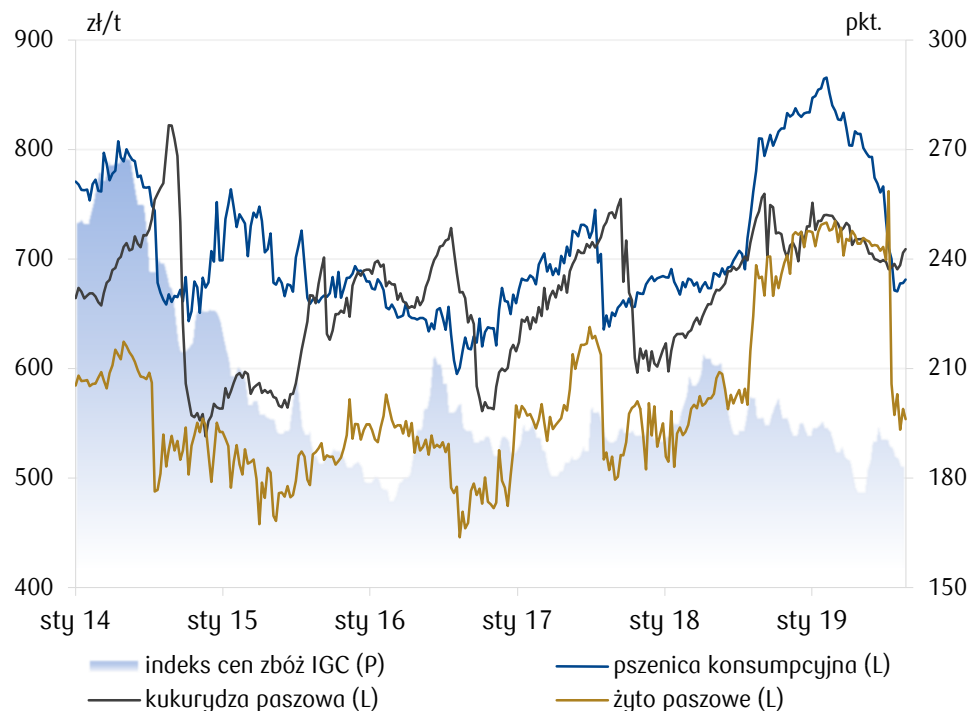

*Dania, Finlandia, Norwegia, Szwecja

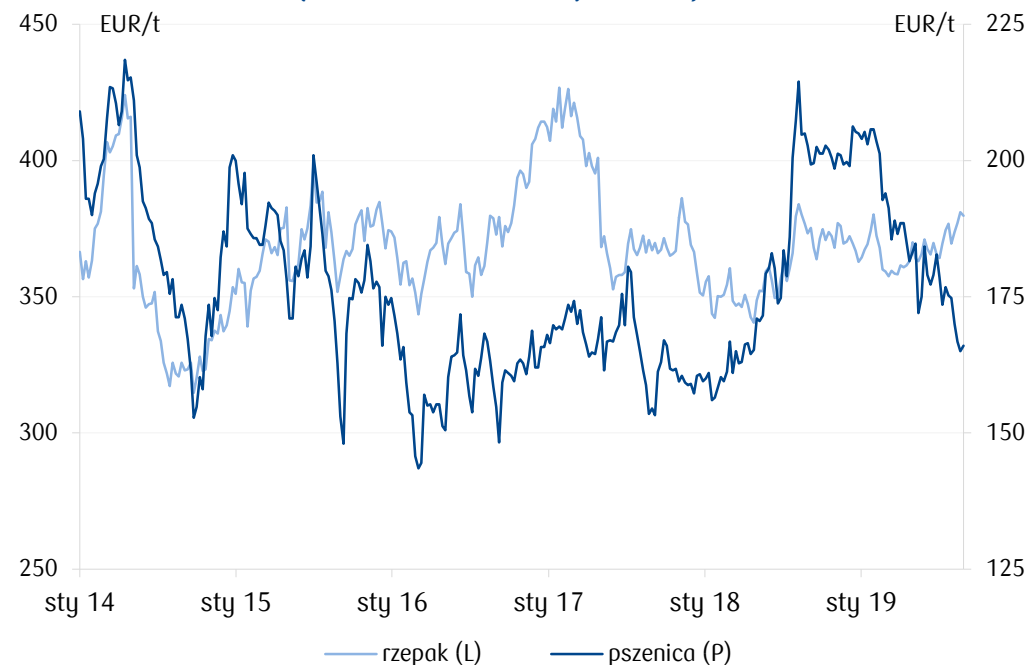
- W sez. 2017/18 eksport zbóż i produktów zbożowych z Polski obniżył się o 39% wskutek zwiększenia konkurencji na rynkach eksportowych - większej produkcji zbóż w UE, silnego wzrostu eksportu pszenicy z Rosji, głównie na rynki afrykańskie.
- Dane Eurostatu dla sez. 2018/19 (11 mies.) wskazują na 2,5-proc. wzrost eksportu z Polski, mimo znacznie niższych zbiorów w 2018. Sprzedaż napędzał większy eksport do Arabii Saudyjskiej oraz, z powodu niedoborów podaży (niższe zbiory z uwagi na susze) do krajów Skandynawskich i do Niemiec.
- W sez. 2019/20 w kierunku wzrostu eksportu oddziaływać będzie ograniczenie podaży pszenicy z Rosji (mimo iż wciąż wysokie), a także możliwy wzrost popytu w Hiszpanii. Z drugiej strony czynnikiem ograniczającym eksport może być ogólna odbudowa podaży pszenicy w UE w sez. 2019/20, w tym rekordowe zbiory we Francji (największy unijny producent i eksporter pszenicy).

Ceny zakupu zbóż w Polsce vs indeks cen IGC

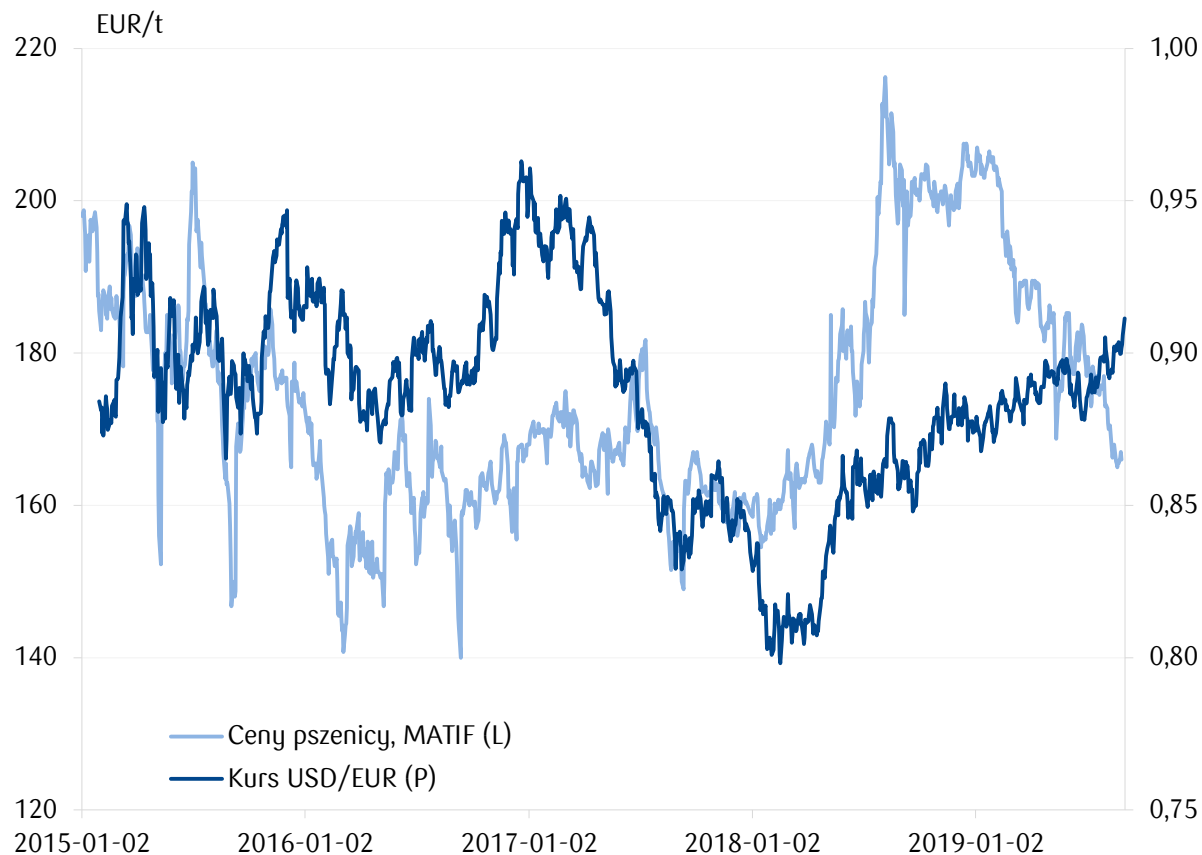
Ceny kontraktów terminowych na pszenicę i rzepak (Euronext-MATIF) – EUR/t

- W sez. 2018/19 ceny zbóż istotnie wzrosły wskutek gorszych zbiorów zbóż na świecie. Poprawa światowego bilansu zbóż podstawowych spowodowała jednak spadki cen na początku sez. 2019/20 (przeciętna cena pszenicy wzrosła o 20% r/r).
- Biorąc pod uwagę, dostępne na koniec sierpnia'19, dane dot. światowych uwarunkowań podaży w sez. 2019/20 można szacować, że przeciętna cena skupu pszenicy w Polsce w sez. 2019/20 zmaleje o 10-15% w relacji do wysokich cen w sez. 2018/19.

Umacniający się dolar łagodzi obniżki cen pszenicy

Ceny pszenicy a kurs EUR/USD

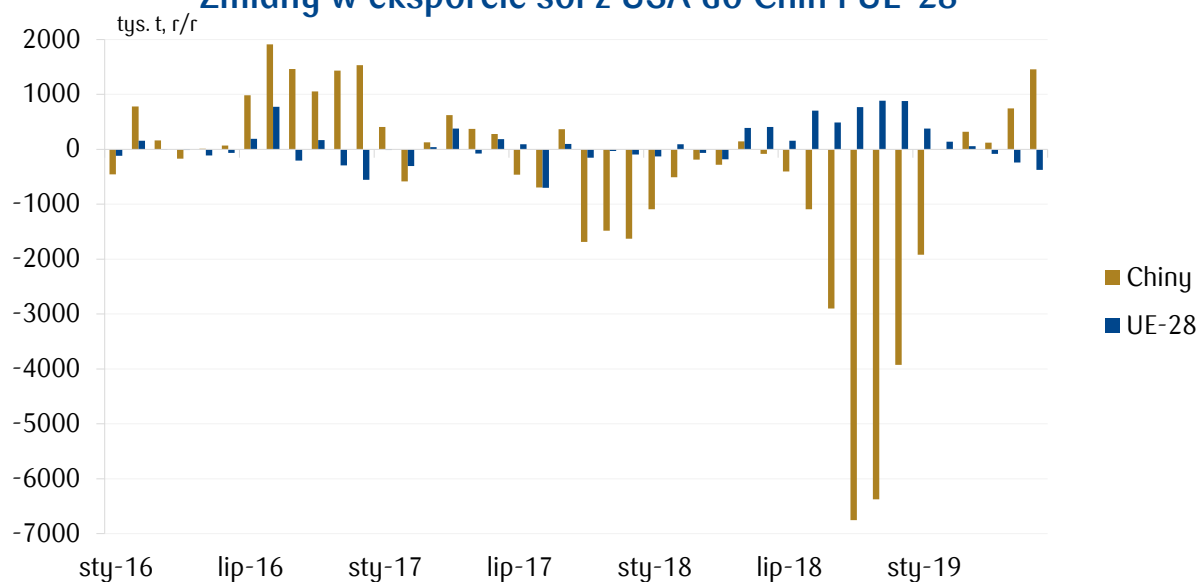
- Umocnienie dolara amerykańskiego w relacji do EUR, m.in. z obawy o negatywne skutki wojny handlowej USA i Chin dla strefy euro, sprawia, że obniżki cen zbóż na rynku unijnym są łagodniejsze. Dodatkowo, ceny na rynku polskim wspierane są słabszą relacją PLN do EUR.
- Od początku 2018 do września'19 USD w relacji do EUR umocnił się o ok. 10%.

Ceny soi pod wpływem wojny handlowej USA i Chin

Ceny kontraktów terminowych na soję (CBOT)

Zmiany w eksporcie soi z USA do Chin i UE-28

- Wprowadzenie dodatkowych ceł na amerykańską soję przez Chiny (wojna handlowa) w 2018 spowodowało spadek jej cen do historycznie niskiego poziomu.
- Amerykański eksport soi w sez. 2018/19 zmniejszył się o 19% r/r. Udział Chin w eksporcie amerykańskiej soi w 2017 wynosił ok 40%.
- Z uwagi na cła i mniejsze zapotrzebowanie paszowe (rozprzestrzeniający się ASF oraz istotny spadek pogłowia świń) sprzedaż soi z USA do Chin, zmalała w sez. 2018/19 o 69,8% r/r. Jednocześnie eksport amerykańskiej soi do UE wzrósł o 77% do 8,6 mln t. (za USDA)
- Z uwagi na eskalujący konflikt handlowy na linii USA-Chiny, spadek chińskiego popytu oraz komfortowy bilans światowy soi, prawdopodobieństwo istotnych wzrostów jej cen jest niskie.

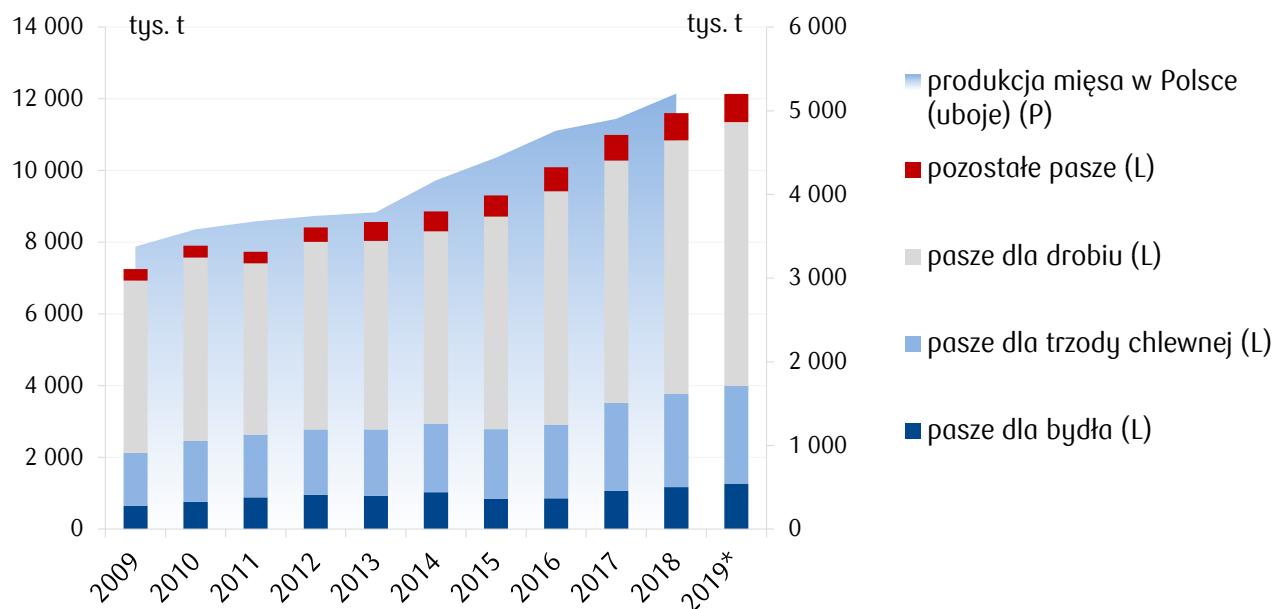
Zużycie paszowe zbóż (tys. ton)

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18 szacunek	2018/19 prognoza	zmiana 2018/19 / 2017/18
Zboża (ziarno)	15319	16171	16265	16448	17186	17730	+2,1%
w tym:							
mieszanki przemysł.	4906	5430	5755	6025	6336	6630	+3,5%
nieprzetworzone	10413	10741	10510	10423	10850	11100	+1,3%

- Wzrastająca produkcja mięsa w Polsce sprzyja wzrostowi popytu na pasze w Polsce.

- Rośnie produkcja mieszanek paszowych, głównie dla drobiu, a w mniejszym stopniu dla trzody i bydła.

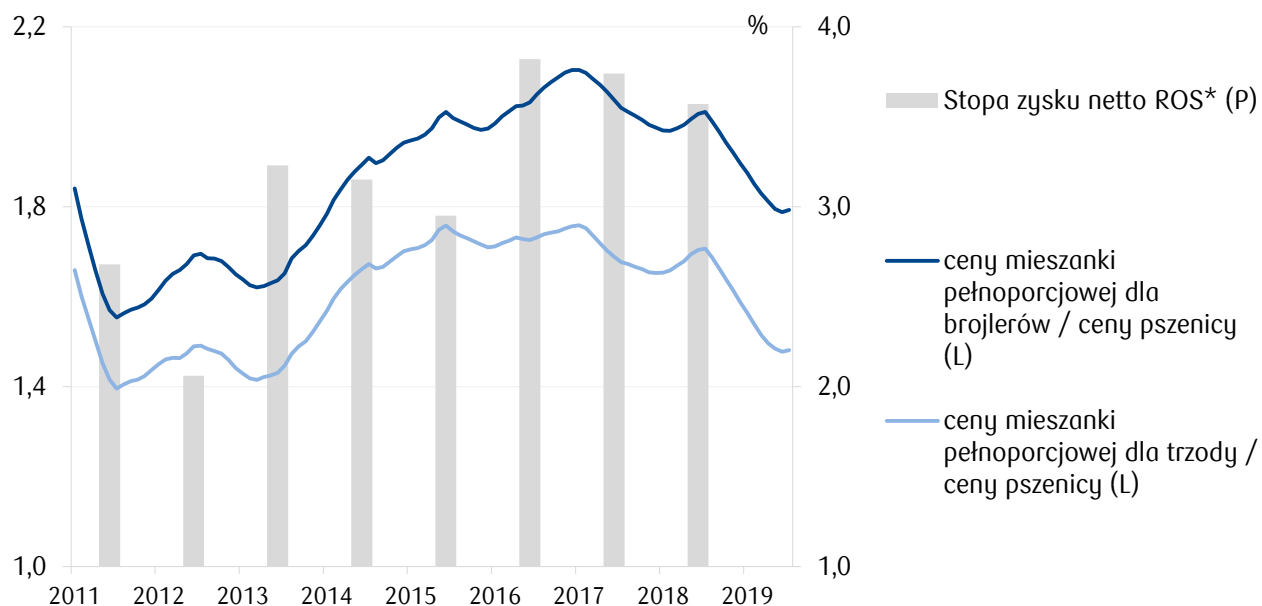
Produkcja pasz i mięsa wg wagi ubojów

- Dynamika spasanania ziarna w formie nieprzetworzonej jest znacznie mniejsza niż dynamika jego zużycia do produkcji pasz przemysłowych.
- Procesy koncentracji produkcji zwierzęcej sprzyjają pionowej integracji rynku – coraz mniejsza przestrzeń do rozwoju małych przedsiębiorstw na rynku pasz.

Wyniki finansowe producentów pasz

Relacja cen pasz dla zwierząt do cen pszenicy (śred. skumul. 12 mies)

- Wzrost cen zbóż wpłynął negatywnie na sytuację ekonomiczną producentów pasz dla zwierząt w 1h19. Wskaźnik stopy zysku netto obniżył się o 1,8 pp do 2,4% za sprawą relatywnie silnego wzrostu kosztów (+1,4% r/r) i jednoczesnego spadku przychodów (-0,8% r/r). Relacje cen pasz do cen pszenicy znacząco pogorszyły się w 2019.
- Wzrost cen żywca wieprzowego (a także drobiu) wzmacniający popyt, przy spadku cen surowców paszowych (zboża) oraz prawdopodobnie relatywnie niskich cenach soi sprzyjał będzie poprawie rentowności branży w 2h19 i 1h20.

Wyniki finansowe* branży PKD 10.91 Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich

	2016	2017	2018	1h18	1h19
EN Liczba jednostek gospodarczych (szt.)	30	32	28	27	26
CR Wskaźnik płynności bieżącej (%)	2,0	1,8	1,8	1,9	1,9
NPM (ROS) Stopa zysku netto (%)	3,6	3,4	3,2	4,2	2,4
ROE Stopa rentowności kapitału własnego (%)	13,3	13,1	11,5	15,6	8,7
DR (WZA) Współczynnik długu (%)	0,43	0,45	0,44	0,41	0,42
GS Przychody ogółem (mln PLN)	13 775	15 429	15 131	7 419	7 362
TC Koszty ogółem (mln PLN)	13 174	14 789	14 560	7 044	7 144

*dane dla firm dużych (zatrudniających 50 i więcej osób)

- Zbiory zbóż na świecie w sez. 2019/20 zwiększą się prawdopodobnie o 0,8% r/r, głównie w wyniku większych zbiorów pszenicy (o 4,2% r/r).
- Wzrost produkcji na świecie przełoży się na spadki cen zbóż podstawowych w sez. 2019/20. Cena skupu pszenicy w Polsce może być niższa o 10-15% w porównaniu do sez. 2018/19. Z drugiej strony mniej komfortowy bilans kukurydzy (spadki produkcji głównie w USA) będzie oddziaływał w kierunku wzrostu jej cen. Podwyżek można oczekiwać na rynku rzepaku i soi, choć jej ceny z uwagi na konflikt handlowy USA i Chin oraz wysoką światową podaż mogą pozostać relatywnie niskie.
- W Polsce zbiory zbóż podstawowych mogą wzrosnąć o 8% r/r, choć z uwagi na suszę będą niższe o 5% w relacji do średniej w latach.
- Popyt na zboża z Polski może zwiększyć się m.in. z uwagi na mniejsze dostawy z Rosji, choć z uwagi na wyższy poziom zbiorów konkurencja ze strony producentów unijnych (głównie we Francji) nasili się. IGC przewiduje, że unijny eksport pszenicy w sez. 2019/20 zwiększy się o 6% r/r, choć pozostanie znacznie niższy niż w latach 2013-2016.
- Niższe ceny zbóż w warunkach wysokiego popytu w sektorze produkcji zwierzęcej (rosnąca produkcja w Polsce oraz wysokie ceny mięsa, n.in. wieprzowiny) poprawiać będą rentowność produkcji pasz.

Niniejszy materiał ma charakter wyłącznie informacyjny, jest przeznaczony wyłącznie dla klientów Grupy PKO Banku Polskiego i nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny. Informacje zawarte w niniejszym materiale nie mogą być traktowane, jako propozycja nabycia jakichkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego, podatkowego lub jako forma świadczenia pomocy prawnej. Grupa PKO BP SA dołożyła wszelkich starań, aby zamieszczone w niniejszym materiale informacje były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach. Klienci Grupy PKO BP SA ponoszą odpowiedzialność za skutki swoich decyzji inwestycyjnych, podjętych z uwzględnieniem informacji zamieszczonych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał został przygotowany i/lub przekazany przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna, zarejestrowany w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000026438; NIP: 525-000-77-38 REGON: 016298263; kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 zł.

Bank Polski